

Ελένη Αγγελίδη
Υπεύθυνη Μονάδας Προώθησης Προϊόντων, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
eage@ekt.gr

«Υπηρεσίες Λογισμικού (e-ABEKT) για βιβλιοθήκες»: Το ΕΚΤ σχεδιάζει και υλοποιεί καινοτόμες, τεχνολογικά αναβαθμισμένες υπηρεσίες για να υποστηρίξει τη συνεργασία του με τις Βιβλιοθήκες

Από το 1986, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) καλύπτει τις ανάγκες οργάνωσης και εκσυγχρονισμού των ελληνικών βιβλιοθηκών, με εξειδικευμένα εργαλεία λογισμικού όπως το ABEKT και ιδιαίτερα χαμηλό κόστος χρήσης. Το ABEKT αποτελεί το πλέον διαδεδομένο λογισμικό βιβλιοθηκών στην Ελλάδα. Το ΕΚΤ προχωράει δυναμικά στην ανάπτυξη της επόμενης έκδοσης του ABEKT. Σχεδιάζει και υλοποιεί σταδιακά τα επόμενα βήματα για την ανάπτυξη και διάθεση ενός ανανεωμένου συστήματος αυτοματισμού βιβλιοθηκών.

Η νέα έκδοση του ABEKT αναπτύσσεται με τη χρήση Ελεύθερου Λογισμικού/Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ). Ήδη υλοποιούνται νέες τεχνολογίες cloud computing και αναπτύσσονται δράσεις για την λειτουργία του συστήματος ABEKT και ως μοντέλο παροχής εφαρμογών ολοκληρωμένης υπηρεσίας (*Software as a Service*). Με την υλοποίηση του παραπάνω μοντέλου, οι βιβλιοθήκες θα αυξήσουν τη διαθεσιμότητα των υπολογιστικών πόρων που ήδη διαθέτουν, καθώς το σύστημα και τα δεδομένα της βιβλιοθήκης θα είναι αποθηκευμένα σε υψηλών προδιαγραφών υπολογιστικές εγκαταστάσεις του ΕΚΤ.

Το νέο σύστημα αυτοματισμού ABEKT θα υποστηρίζει την καταναμημένη εισροή βιβλιογραφικών εγγραφών, μέσω της δημιουργίας κεντρικού συστήματος για τη διαχείριση Ανοικτών Βιβλιογραφικών Δεδομένων, αλλά και την καταναμημένη κατάθεση, συλλογή και επεξεργασία των εγγραφών από εξωτερικά συστήματα, υπάρχοντες καταλόγους και τελικούς χρήστες. Θα παρέχεται ένα ενιαίο περιβάλλον δημιουργίας μεταδεδομένων για όλους τους οργανισμούς που ενδιαφέρονται να αναπτύξουν μεταδομένα. Θα παρέχονται κατευθυντήριες φόρμες καταλογογράφησης όλων των επιπέδων περιγραφής και των βιβλιογραφικών τύπων που περιγράφουν οι βιβλιοθηκονομικές διατάξεις και κανόνες. Η λειτουργικότητα του νέου συστήματος ABEKT θα υποστηρίζεται από εργαλεία για την προτυποποιημένη ανάπτυξη μεταδεδομένων, όπως ελεγχόμενα λεξιλόγια, θησαυροί, ταξινομικά συστήματα.

Οι νέες συνθήκες επιβάλλουν η εργασία των βιβλιοθηκονόμων να μην αναλώνεται σε διαδικασίες ρουτίνας αλλά να είναι στοχευμένη σε επιστημονικές δράσεις με υψηλό ποιοτικό επίπεδο και άμεση αποτελεσματικότητα, έτσι ώστε να αναδεικνύεται βραχυπρόθεσμα, αλλά με μακροπρόθεσμη διάρκεια, η αδιαμφισβήτητη αναγκαιότητα της εξειδικευμένης εργασίας τους.

Η νέα έκδοση του ABEKT θα είναι μία πλατφόρμα εργαλείων, η οποία θα επιτρέπει στο προσωπικό των βιβλιοθηκών και άλλων οργανισμών, να αναπτύσσουν με προτυποποιημένο τρόπο και ενιαία τα βιβλιογραφικά τους μεταδεδομένα για τη διαχείριση και τη διάθεση ψηφιακού περιεχομένου τους. Θα έχει δυνατότητες αμφίδρομης διασύνδεσης με σύστημα διαχείρισης Ανοικτών Βιβλιογραφικών Δεδομένων, καθώς και Ανοικτών Δημοσίων Δεδομένων και περιεχομένου, το οποίο θα διατεθεί ως ΕΛ/ΛΑΚ. Στόχος είναι το νέο ABEKT να παρέχει όχι μόνο στο προσωπικό και στους χρήστες της βιβλιοθήκης, αλλά και στην ευρύτερη επιστημονική κοινότητα και σε όλους τους χρήστες του διαδικτύου, ένα ενιαίο

περιβάλλον αναζήτησης. Μέσα από αυτό το περιβάλλον αναζήτησης θα παρέχεται πρόσβαση σε οργανωμένα με προτυποποιημένο τρόπο, υψηλού επιπέδου μεταδεδομένα, στο ψηφιακό περιεχόμενο το οποίο διαθέτει η βιβλιοθήκη καθώς και σε λοιπούς πληροφοριακούς πόρους και υπηρεσίες που παρέχει στο κοινό της. Σε αυτό το περιβάλλον, ο διαδανεισμός αλλά και ο δανεισμός ηλεκτρονικού περιεχομένου θα είναι εφικτός με άμεσο τρόπο, τόσο για τις βιβλιοθήκες και τους οργανισμούς που θα συμμετέχουν σε αυτό, όσο και για μεμονωμένους χρήστες βιβλιοθηκών.

Φυσικά για όλα τα παραπάνω υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν ακόμα. Τίποτα από αυτά δεν είναι εφικτό να υλοποιηθεί χωρίς την ανάπτυξη ακόμα στενότερων συνεργατικών δομών μεταξύ των βιβλιοθηκών. Από την εμπειρία μας γνωρίζουμε ότι η συμμετοχή των βιβλιοθηκών στις νέες δράσεις που αναπτύσσει το ΕΚΤ θα είναι καθοριστική. Μέσα στον επόμενο χρόνο, το ΕΚΤ θα απευθυνθεί στις βιβλιοθήκες για να παρουσιάσει με περισσότερες λεπτομέρειες τη λειτουργικότητα και το περιβάλλον χρήσης του νέου ΑΒΕΚΤ, να καταγράψει νέες ανάγκες και να συγκεντρώσει επισημάνσεις και προσθήκες για τη νέα έκδοση του ΑΒΕΚΤ.